

Parolan terveysaseman ulkoistettujen palveluiden optiokauden käyttöönotto

Terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 26.11.2025 § 75

Valmistelija perusterveydenhuollon avopalveluiden tulosaluejohtaja Tiina Merivuori, tiina.merivuori(at)omahame.fi, terveydenhuollon toimialajohtaja Jarmo Lappalainen, puh. 040 330 5510, jarmo.lappalainen(at)omahame.fi

Selostus Hattulan kunta on ulkoistanut perusterveydenhuollon palveluita v. 2009 alkaen. Hyvinvointialueen käynnistyessä 1.1.2023 Hattulan kunnalla oli 31.12.2023 päättyvä perusterveydenhuollon palveluiden kokonaisulkoistussopimus, joka siirtyi hyvinvointialueelle.

Aluehallitus päätti (Aluehallitus 19.6.23 § 249 HVA/3423/04.00.03.00/2023) kilpailuttaa Hattulan perusterveydenhuollon palvelut pois lukien osastopalvelut, kotisairaaloiminta ja suun terveydenhuolto. Kilpailutukseen sisällytettiin optiona neuvolapalvelut sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon palvelut. Apuvälinetoiminta otettiin myös omaksi toiminnaksi.

Aluehallitus on 13.5.2024 tehnyt hankintapäätöksen Parolan terveysaseman palvelukokonaisuuden hankinnasta (Aluehallitus 13.5.2024 § 200, asianumero HVA/3423/04.00.03.00/2023).

Hankintaan on sisällynyt seuraavat palvelut Parolan terveysasemalla;

1. Terveysneuvonta ja terveystarkastukset
2. Perusterveydenhuollon vastaanottopalvelut ja niihin liittyvät laboratorio- ja kuvantamispalvelut
3. Mielenterveyden edistäminen ja ehkäisevä päihdetyö
4. Mielenterveyden hoito, päihde- ja riippuvuushoito, pois lukien laituskuntoutus, vieroitus ja katkaisuhuito
5. Fysioterapiapalvelut.

Hankinnan kohteena eivät olleet perusterveydenhuollon osastopalvelut, kotihoidon ja palveluasumisen lääkäripalvelut, kotisairaaloiminta, suun terveydenhuolto, työterveyshuollon palvelu, apuvälinepalvelu eikä neuvolapalvelut, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto. Sopimukseen sisältyy optio lääkäripalveluista neuvolapalveluihin, koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon, jonka hyvinvointialue otti käyttöön.

Nykyinen hankintasopimus on voimassa määräaikaisena kaksi (2) vuotta voimaantulosta eli sopimuskausi päättyy 30.6.2026. Tämän jälkeen hyvinvointialueella on oikeus yhteen kahden (2) vuoden pituiseen optiokauteen. Päätös option käyttöönotosta on sopimuksen mukaan tehtävä viimeistään kolme (3) kuukautta ennen varsinaisen sopimuskauden päättymistä. Hyvinvointialue tekee päätöksen palvelujen järjestämistavasta ennen sopimuskauden päättymistä.

Aluehallitus on edellyttänyt hankintapäätöksessään (Aluehallitus 13.5.2024 § 200, asianumero HVA/3423/04.00.03.00/2023);

- Päätös optiokauden käyttämisestä tuodaan aluehallituksen päätettäväksi erikseen viimeistään puoli vuotta ennen optiokauden alkamista.

Terveystalo on toiminut palvelun tuottajana v. 2019 alkaen Parolan terveysasemalla. Parolan terveysaseman toiminnan ja palveluiden järjestämisestä on tarkasteltu monipuolisesti kuluneen sopimuskauden aikana. Tarkastelua on toteutettu taloudellisesta ja toiminnallisesta näkökulmasta. Tarkastelussa on ollut mm. asiakasmäärät, resurssit, kustannukset, läheteiden määrät (sisäiset ja ulkoiset) sekä yhteistyö Terveystalon kanssa.

Keskeiset havainnot:

- Hoitoon pääsy ja asiakastyytyväisyys ovat Parolan terveysasemalla erinomaisella tasolla.

- Yhteistyö sujuu hyvin, mutta prosessien ja toiminnan erilaisuus aiheuttaa joitain hankaluuksia esim. päällekkäisten chat-palveluiden osalta.

- Kustannuslaskenta (sisältäen ulkoiset ja sisäiset toimintakulut sekä poistot) ja vertailu omaan toimintaan osoittavat, että Parolan terveysaseman kustannus/asukas on keskimäärin samalla tasolla, kuin vertailuyksikössä omana tuotantona.

Lisäksi on arvioitu mahdollisuutta ottaa Hattulan palvelut omaan tuotantoon optiokauden päättyessä erityisesti taloudellisesta näkökulmasta. Säästöpotentiaalia nähdään erityisesti vuokratuloissa, mutta myös henkilöstökuluissa.

- Säästöä syntyy tilavuokrasta, jos Parolan terveysaseman nykyisistä tiloista luovutaan, palvelupisteiden sijainteja tiivistetään ja toiminta järjestetään hyvinvointialueen tiloissa Hämeenlinnassa.

- Henkilöstökulujen osalta säästöpotentiaali liittyy siihen, että osittain työpanos voidaan kattaa olemassa olevalla resurssilla ja joitakin tehtäviä vähentää.

- Toiminnallisena hyötynä nähdään yhtenäiset toimintatavat, kun pyrkimys järjestää palveluita toimintoittain kuntarajoista riippumatta.

Selvityksen perusteella on päädytty esittämään, ettei optiokautta käytettäisi. Lisäksi esitetään, että Parolan terveysaseman toiminta otetaan kokonaisuudessaan omaksi toiminnaksi ja Parolan terveysaseman palvelut siirtyvät Hämeenlinnaan. Muutoksella tavoitellaan noin 600 000 € vuosittaisia säästöjä, jotka koostuvat tilavuokrasta (n 400 000 € alkaen v. 2027), palvelun vuosikustannuksista ja henkilöstökustannuksista. Lisäksi omaksi toiminnaksi ottaminen mahdollistaa toiminnan yhdenmukaisen kehittämisen ja henkilöstöresurssin joustavamman käytön.

Laajempi selvitys perusteista kokousmateriaalissa.

Liitteenä aluehallituksen päätökset 19.6.2023 § 249 ja 13.5.2024 § 200 sekä oheisena Hattulan ulkoistuksen arviointia, optiokauden käyttöönotto - Powerpoint-esitys.

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 12.5 § kohta 11

Terveystalon toimialajohtajan päätösesitys

Terveystalon ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta

1. päättää esittää aluehallitukselle, että voimassa olevan hankintasopimuksen optiokautta ei käytetä ja palvelut otetaan omaksi toiminnaksi sekä

2. päättää esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle, että Parolan terveystalon palvelut siirretään hyvinvointialueen muihin yksiköihin 1.7.2026 alkaen.

Käsittely

Keskustelun aikana tehtiin seuraavat muutosesitykset:

Eija Saksala teki Hannu Lumijärven ja Arvo Haapasen kannattamana seuraavan muutosesityksen:

”Terveystalon ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta

1. päättää esittää aluehallitukselle, että Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ja Terveystalon välille vuonna 2024 solmitun sopimuksen mukaisesti hyvinvointialue käyttää kahden vuoden pituisen optiokauden. Optiokausi alkaa 1.7.2026. Optiokauden alkuun mennessä tulee hyvinvointialueen käydä neuvottelut kiinteistökustannusten alentamisesta (selvitetään mahdollinen vuokranalennus Hattula Kiinteistöt Oy:n kanssa) sekä päivittää tilaajan ja tuottajan välisin neuvotteluin hankintasopimuksen operatiivista toimintaa koskevaa konsultointia tähän mennessä saatujen kokemusten perusteella tarvittavilta osin. ”

Piia Olkinuora teki Mikko Räsänen ja Sari Auvisen kannattama seuraavan muutosesityksen:

”Esiteämme muutosta, että ennen omaksi palveluksi siirtämistä selvitetään ja käytetään sopimuksen sen mahdollistaessa

- mahdollisuus vuoden option käyttöön sekä sen kustannusvaikutus

- varmistetaan palveluiden jatkuvuus ja saatavuus palveluntuottajan vaihtuessa

- selvitetään mahdolliset muut allokoitavat kustannukset, joita palvelun siirrosta voisi tulla Oma Hämeelle.”

Koska oli tehty kaksi kannatettua esittelijän päätösesityksestä poikkeavaa muutosesitystä, teki puheenjohtaja seuraavan äänestysesityksen: Ensin äänestetään Eija Saksalan ja Piia Olkinuoran muutosesitysten välillä. Äänestyksen voittaja asetetaan lopuksi vastakkain esittelijän pohjaehdotuksen kanssa. Äänestykset toimitetaan nimenhuutona.

Ne, jotka äänestävät Piia Olkinuoran muutosesitystä äänestävät JAA ja ne, jotka äänestävät Eija Saksalan muutosesitystä, äänestävät EI. Äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Abouessa, Auvinen, Olkinuora, Kranni, Lax, Räsänen) ja 6 EI-ääntä (Eriksson, Haapanen, Järvinen,

Lumijärvi, Närkki, Saksala). Äänten mennessä tasan, ratkaisi puheenjohtajan ääni. Puheenjohtaja totesi Eija Saksalan muutosesityksen voittaneen äänestyksen.

Ne, jotka äänestävät käsittelyn pohjana olevaa esittelijän päätösesitystä, äänestävät JAA ja ne, jotka äänestävät Eija Saksalan muutosesitystä, äänestävät EI. Äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Abouessa, Auvinen, Kranni, Olkinuora, Lax, Räsänen) ja 6 EI-ääntä (Eriksson, Haapanen, Järvinen, Lumijärvi, Närkki, Saksala). Äänten mennessä tasan, ratkaisi puheenjohtajan ääni. Puheenjohtaja totesi Eija Saksalan muutosesityksen voittaneen äänestyksen, ja tulleen terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunnan päätökseksi.

Päätös

Terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta päätti esittää aluehallitukselle, että Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ja Terveystalon välille vuonna 2024 solmitun sopimuksen mukaisesti hyvinvointialue käyttää kahden vuoden pituisen optiokauden. Optiokausi alkaa 1.7.2026. Optiokauden alkuun mennessä tulee hyvinvointialueen käydä neuvottelut kiinteistökustannusten alentamisesta (selvitetään mahdollinen vuokranalennus Hattula Kiinteistöt Oy:n kanssa) sekä päivittää tilaajan ja tuottajan välisin neuvotteluin hankintasopimuksen operatiivista toimintaa koskevaa konsultointia tähän mennessä saatujen kokemusten perusteella tarvittavilta osin.

Perusterveydenhuollon avopalvelujen tulosaluejohtaja Tiina Merivuori oli asiantuntijana läsnä kokouksessa esittelemässä asiaa, ja hän poistui kokouksesta neuvottelutauon aikana ennen päätöksentekoa.

Tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa pidettiin neuvottelutauko klo 19.26–19.49.

Satu Järvinen ja Otto Erikson poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 15.12.2025
15098/00.01.02.00/2025

Valmistelija

toimialajohtaja Jussi Savola, puh. 040 330 5512,
jussi.savola(at)omahame.fi

Selostus

Ratkaisun taloudellisten ja toiminnallisten vaikutusten selvittäminen on vielä kesken. Lautakunnan enemmistö edellytti vuokraneuvottelujen käymistä ja sopimuksen käytäntöjen tarkistamista ennen optiokauden alkua, mutta nämä eivät yksinään muodosta valmistelua, joka mahdollistaisi ratkaisemaan asian tässä vaiheessa ilman kokonaisarvion

täydentämistä. Päätöksentekoa varten on tärkeää, että vaihtoehtojen kustannukset, riskit ja palveluvaikutukset ovat selkeästi arvioituina ja tiedossa.

Kyseessä on taloudellisesti ja toiminnallisesti merkittävä kokonaisuus, eikä asiaa ole optiokauden käyttämisen näkökulmasta välttämätöntä ratkaista tässä kokouksessa. Lisäaika mahdollistaa sen, että valmistelu voidaan saattaa loppuun ja päätöksenteolle varmistetaan tarkka ja riittävä tietopohja.

(JS)

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 10.5 § 7 kohta

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi lautakunnan päätöksen asiasta ja pyytää toimialalta lisäselvityksen, jossa on tarkemmin selvitetty kustannusvaikutukset, vuokrasopimuksen tilanne ja mahdollisuus option käyttöön vuoden ajaksi. Asia tuodaan päätettäväksi helmikuun loppuun mennessä.

Päätös

Täytäntöönpano päätösote/toimialajohtaja Jarmo Lappalainen, tulosaluejohtaja Tiina Merivuori, toimialajohtaja Jussi Savola

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta